

ERDÉLYI GAZDA

XLVI. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1914. MÁJUS 3.

18 SZÁM.

Érkezett: 1914 MAJ - 5.

7 mell.

1913 évi kolozsvári gazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Uj „ROYAL-DRILL“

sorbahintő műtrágyaszórógépek szabadalm.

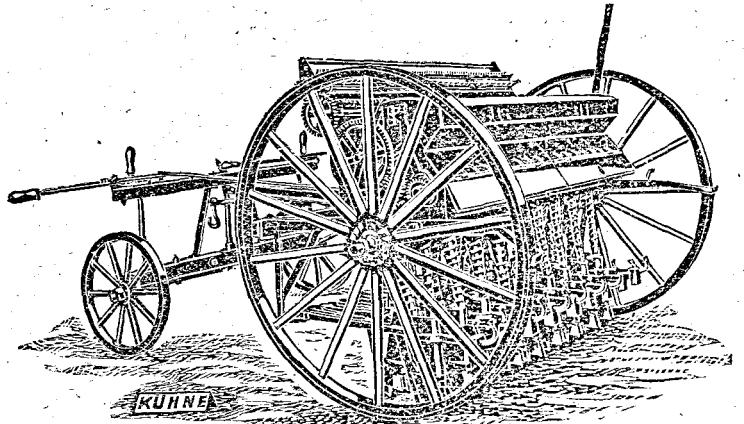
kanalas

„VERA II“

sorvetőgépek,

„Mosoni Drill“ és „Prima Drill“ sorvetőgépek

Láncos műtrágyaszórógépek. Kukoriczaültető és salétromszóró taligák elsőrendű kivitelben készülnek

KÜHNE mezőgazdasági gépgyár r.-t.-nál MOSON Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57 a. szám.

Tavaszi talajmivelésre: Ekék, boronák, hengerek, mindennemű porhanyító eszközök, Osborne tárcsásboronák, Kéregtörő hengerboronák, Osborne kaszáló- és aratógépek, elsőrendű benzinnemű motoros cséplőkészletek

Fiókok: Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár.

2012

BCU Cluj / Central University Library Cluj

MINDEN GAZDA

érdeke, hogy összes gép- és motor szükségleteinek beszerzésekor az E. K. A. R. T.

Motor-, Gép- és Ipartelepek berendezési osztályától kérjen ajánlatot.

I g a z g a t ó s á g:

Kolozsvár, Mátyás király-tér 29. szám. (Bánffy-palota.)

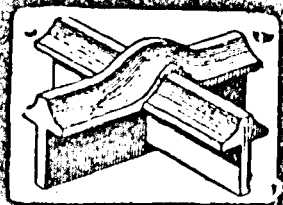
Telefon: 827. sz.

Távirati cím: "EKART"

NAGY JAVITÓMŰHELY

mindenféle rendszerű gépek javítására.

3033

Szab.

„Köpplinger“-rendszerű Idomvasablakok

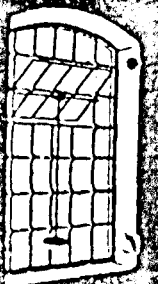
a legjobbak és a legolcsóbbak

Egyedül gyártója — ismeretessel és költségvetéssel díjtalanul szolgál

vasszerkezeti és idomvasablakgyár

telefon 33 sz.

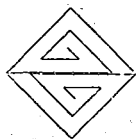
Lepter János Budapest, X., Asztalos Sándor-utaló

Ültetés után, ha a megcserepedett földfelületeket lazítani, a gyomirtást tökéletesen, olcsón és gyorsan akarja végrehajtani, használja az általunk importált eredeti amerikai

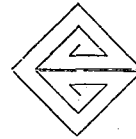
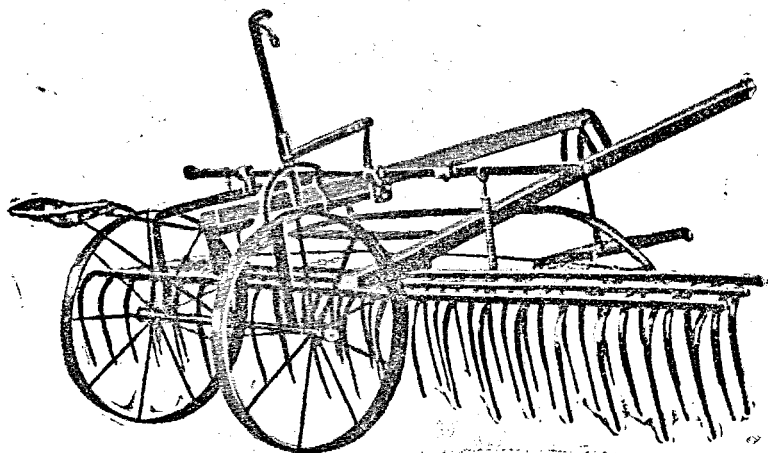
WEEDERT

amelyből már több ezer darab van legnagyobb meglepedésre munkában. — Szállítjuk 7 és fél és 12 láb szélességben, kerekre szerelve és állítóemelytével.

Legjobb acélanyag, tökéletes szerkezet; sok évi tapasztalat.

Tekintse meg állandó mezőgazdasági gépkiallításunkat.

Használható minden hol, ahol a talaj kérgesedését akarjuk megakadályozni.

Tekintse meg állandó mezőgazdasági gépkiallításunkat.

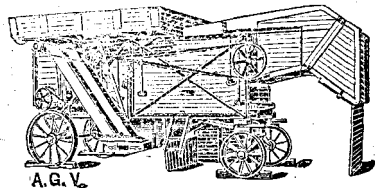
Használja továbbá a fejlődés későbbi időszakában „Avery Junior cultivator” kétsoros fogatos kapálógépet, „Plantage” egysoros fogatos kapálóékét és az erős acéllemezből készült „Kézi toló kapáinkat”.

Bächer Rudolf – Melichar Ferenc

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond** Budapest, VI., Teréz-körut 26.

2672

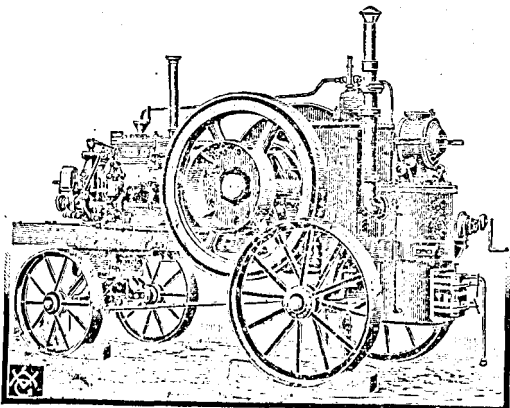
Az állami gépgyár gyártmányai:

A.G.V.

Acélkeretű golyóscsapágyas cséplőgépek.

Csekély hajtóerősükséglet! és kenőanyag fogyasztás! Tengelykopás kizárva! Nagy teljesítő képesség!

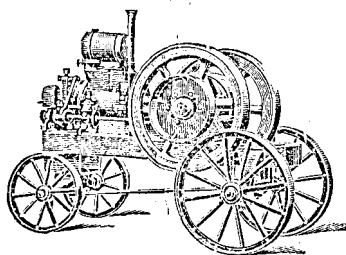
Szivógázlokomobilok

Ujdonság! Szabadalom
Rendkívül olcsó üzem! Zajtalan működés,
Könnyű kezelés!
Faszénfogyasztás óránként és lóerőnként kb. 480 gramm.
Földgázüzemre is alkalmasak!

Legújabb rendszerű szab.

NYERSOLAJLOKOMOBILOK.

Egyenletes működés! Tűzveszély kizárva!
Könnyű kezelés!
Nyersolaj fogyasztás óránként és lóerőnként kb. 280 gramm.

Benzinlokomobilok

porlasztóval (karburátor) és szabadalmazott szelephűtéssel ellátva.

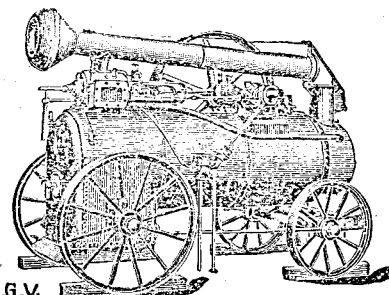
Megbízható üzem! Egyenletes járás!
Egyszerű kezelés Kevés benzinfogyasztás!

A losonci mezőgazdasági gépgyár gyártmányai: Losonci egyszerű és műtrágya szóróval kombinált vetőgépek

Kalmár-féle rosták.

Resicai tükörcélekék, Társcsaboronák és egyéb talajmivelő eszközök.

Érdeklődőknek árjegyzéket szívesen küld

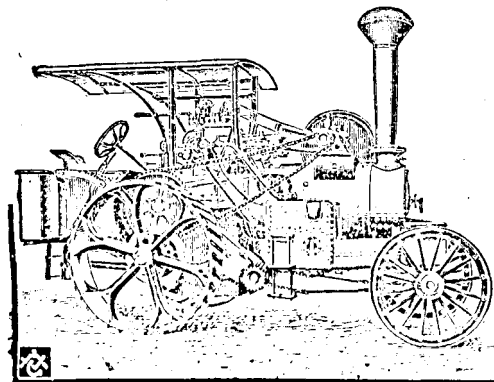

A.G.V.

GŐZLOKOMOBILOK

10 légkönyomásra szerkesztve.

Fa-, szén- és szalmatüzelésre egyaránt alkalmasak. Nagy munkaképesség. Csekély vonóerősükséglet. Nagy tüzelőanyag- és vízmeztakarítás.

UTIMOZDONYOK

14 légkönyomásra, compound rendszer szerint szerkesztve.

Fa-, szén- és szalmatüzeléssel Gazdaságos üzem! Gözcséplőgépek hajtására, tehervontatásra és szántásra alkalmasak.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérigynöksége Budapest, Váci-körut 32.

Nagyvárad
Debrecen
Temesvár
Fióktelepek:

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
 A FIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
 1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILIER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE
 MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
 KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
 :: A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:	
A gazdák és az iparosok.	209
Jegyzetek az állattenyésztési szakirodalomból. Dr. Schandl Károly.	210
A nyílrothadás. Máté Sándor.	211
Levél. Sántha Albert.	212
Irodalmi szemle	
Könyvismertetés. — Az istállótrágya kezelése, tekintettel annak üzemi jövedelmezőségére.	212
Egyleti élet	212
Kormányintézkedések.	213
Vegyes közlemények	213
Hirdetések.	

A gazda nyári szükségletei:

Arató- és fűkaszálo-gépek, a Magyarországi Nemzetközi Aratógép Társaság híres Mc Cormick gyártmányából,

gőz és motoros cséplő-gépek, rosták, trieurók, stb.

Egyéb gépek és anyagok: Alagsővek, állatgyógy-szerek, állatnyirógépek, aszfalt és kátrányfedélpapírok, baromfitenyésztési requisitumok, építési anyagok, fedőcserep, halászati eszközök, kertészeti eszközök, kaptárak, meszelőgépek, műtrágyák, olajok, zsírok, peronospora permetező, rétyalu, szénaforgatók és gyűjtők, szénkénegecskendők, permetezőanyagok és szénkénege, szivattyúk, szőlőtrágyák, szőlőmivelési eszközök, tejgazdasági és tejfeldolgozógépek, tűzoltó felszerelések stb.

Tenyész és ígás állatok,

AZ

ERDÉLYI GAZDA TÁRSASÁG

utján

Kolozsvártt, Attila-utca 10. sz. alatt

személyesen, vagy levélileg, garantált minőségben kedvező feltételekkel,

leggyorsabban és

legolcsóbban

szerezhetők be.

3059

A gazdák és az iparosok.

A mindenkit boldogítani akaró sajtó-organumok nagyon felzudultak azon, hogy az O. M. G. E., a Magyar Gazdaszövetség, vagyis a gazdatársadalmi testületek legtekintélyesebbjei vissza akarják adni az Országos Központi Hitelszövetkezetet eredeti rendeltetésének. Micsoda rut önzés az, írja egynemelyik lap, hogy a mezőgazdaság nem akar részt kérni az iparral járó kockázatból? A kérdésnek ilyen módon való föltevésével mintegy kifejezést akarnak adni annak, hogy a különböző közgazdasági ágaknak nemcsak testvéri egyetértésben kell egymással élniök, hanem egyuttal — hogy kissé talán nem parlamentáris kifejezéssel éljünk — azt a békát, amit az egyik kihalászott, a másikkal kell okvetlenül lenyelnie.

Körülbelül ilyen a helyzet, ha a mezőgazdasági és ipari szövetkezetek egymáshoz való viszonyát tekintjük. Csak is az, aki nem ismeri sem a mezőgazdaság, sem pedig az ipari hitelügyek kielégítésének egymástól elütő módjait, mondhatja azt, hogy a gazdaközönség önző, amikor nem akar tovább részt kérni az ipari szövetkezetekkel járó kockázatból.

A mezőgazdasági hitel soha sem kockázatos. Akár földkölesönt vesz föl a gazda, akár személyi kölesönt, annak mindig meg van a fedezete. Emitt a földbirtok, amott a kezesek garantálják azt, hogy a kihitelezett összeg a pénzügynek meg fog térülni. Az ipari kölcsön egészen más természetű, az ellen senkinek sincs kifogása, hogy az iparosok is igénybe vehessenek a gazdák pénzügyzeleínél kellő biztosíték mellett személyi hitelt, de azt igenis jogosan lehet kifogásolni, hogy mezőgazdasági jellegű pénzügyintézetek tőkéit fordítsák ipari üzemek pénzügyszükségleteinek ellátására. Ehhez elsősorban is rendkívül nagy tőkeerő szükséges. Ez sajnos ma különösen a szövetkezeti alapon működő pénzügyintézeteknél legkevésbé van meg. De ha meg volna is okvetlenül figyelembe kell vennünk, hogy az a kölcsön, amelynek ellenértéke valamilyen ipari termékben fekszik, min-

dig nélkülözi a reális biztosítékot, hiszen e termékek áringadozása szinte kiszámíthatatlan. Egy ma elkészített butordarab, ruhanemű vagy más egyéb ipari készítmény, ha csak egy esztendeig is fekszik raktáron, jelentékenyen veszít értékéből. A belső értéke talán megmarad, de nem a forgalmi értéke. Már magában véve az is veszteség, hogy a befektetett pénz kamatozatlanul marad. Tessék már most két-három évi kamatvesztést és a konjunkturák valami véletlen változását venni, előáll olyan kockázat, amit csakis a hitelt nyújtó pénzügyintézet sirat meg, ha más-kép nem, hát úgy, hogy leköti minden tőkéjét s ezáltal a későbbi hitelügyeket nem tudja kielégíteni.

Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy az iparüzés, az ipariüzemek finanszírozása már a dolog természetéből kifolyólag is kockázatos lenne. Ha van elég pénz és van mindig pénz ipari befektetésre, akkor annak bőségesen megtérül a kamata. De ha a pénz kevés, vagy bizonyos idő múlva elfogy, vagy meggyérül, akkor el lehetünk rá készülve, hogy még a korábbi tőkebefektetések hasznát sem igen fogjuk látni. Ugy van ez, mind mikor felépítünk egy gyárat, azt mintaszerűen berendezzük, beszerzünk elég nyers anyagot is, vannak szakértő munkásaink is, egyszerűen megvan minden kellék, csak éppen a munkások fizetésére szükséges pénz hiányzik, vagy a gépek fűtéséhez való költségre nincsen pénz. Mit ér ilyenkor a nagy tőkebefektetés?

Maga az Országos Központi Hitelszövetkezet vezetősége, köztük elsősorban is Korányi Frigyes báró vezérigazgató teljes mértékben együtt érez az iparosokkal és az iparivállalatok, ipariszervezetek pénzzel való kellő ellátását elsőrendű gazdasági szükségnek tartja, sőt mi több nemzeti érdeknek, ámde lehetetlen be nem látni azt, hogy a hitelszövetkezetek központja a mai szervezetében képtelen ezzel a feladattal megbirkózni. Szövetkezeteknél utóvégre is mindig a tagok összessége a döntő, minden tagnak joga van az intézmény előnyéből részesülni, szinte természetes tehát, ha hatszázezer mezőgazda jövőben több

Legelőnyösebb beszerzési forrás!

**Olajok, kenőcsök.
 Cséplési szénák.
 zsákok, ponyvák.
 Tenyészállatok.**

**BIZOMÁNYI SERTÉSHIZLALÁS.
 Fűkaszálok :: Aratógépek :: Répakapák.
 Védő- és oltóanyagok (lépfene és sertésorbánc stb)
 Sinapin vadrepce irtásra Clorbarium répakapogár irtásra**

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 29. szám

jogot kíván s több előnyt mint amennyiben mostani körülmények között öthat ezer iparos részesül. Tessék tehát az iparszövetkezetek részére külön és olyan központot felállítani, amelyik egyrészt tőke erejénél fogva, másrészt kellő szakismeretek birtokában megtud birkózni azzal a feladattal, ami az ipari hitelnyújtással együtt jár.

Jegyzetek az állattenyésztési szakirodalomból.

Írta:
Dr. Schandl József.

A tüdőférgességet, fiatal állatainknak eme veszedelmes nyavalyáját tudvalevőleg nedves legelőkön kapják meg a bárányok, malacok stb. Linden grófnő, a bonni egyetem kiváló parasitológusa azt tapasztalta, hogy a legelőnek ilyen fertőzött, »elátkozott« helyét (mint a pásztor-nép mondja) úgy lehet a féregtől megtisztítani, ha Thomassa'akkal alaposan behintjük úgy ősszel, mint tavasszal. A tanács annál is inkább követésre méltó, mert — ha a szőrférgék elölése nem sikerülne is — a Thomassalak kárba nem vész: trágyaerejével javítja a talaj termőerejét és javítja a legelő flóráját (a »savanyu« füvek helyén jó minőségű, »édes« füvek jelennek meg).

A szarvasmarha, valamint a juh legtöbb fajtája egy ivadékot ellik, de az ikerrek se ritkák. Ha az ikerborjak különivarúak, akkor a nőivarú az esetek 70%-ban terméketlen, mert ivarszervei csak esőkevényesen vannak kifejlődve. Ha az ikerk egyivarúak, akkor mindkettő termékeny. Juhoknál a nőivarúnak terméketlenségét nem tapasztalták.

Legelőszőr Strebél prof. hívta fel arra a figyelmet, hogy az iker-ellésre való hajlam anyáról leányára, sőt a fiun keresztül az unokára is átöröklődik. Azóta Uhlmann, Indemühl és mások számos adattal támogatták e tant, miért is oly tehenünknek ivadékát, mely ikerket szokott elleni, ne sorozzuk a tenyészállatok közé; az ikerket nem szívesen látja a gazda, mert csenevész formában szoktak a világra jönni s e fogyatékoságot a leggondosabb takarmányozás is csak ritkán tudja eltüntetni. Juhoknál természetesen fordítva áll a dolog: különösen a hus- és tejelő-fajtáknál szeretjük az oly anyákat, melyek ikerket ellenek!

Háziállataink nagyobbára világosabb színűek, mint vadon élő rokonaik. A szín

világosodását, azaz a sötét festanyagnak megfoglyatkozását előidézhetheti a rokonyésztés, klímaváltozás, a változott talaj- és takarmányviszonyok, kóros befolyások stb. A sötét szín nagyobb ellenállóképességre és szilárdabb szervezetre vall. Az u. n. »albinos« állatoknál a festanyag teljesen hiányzik a szervezetből, ezért rózsaszínű a bőrük, fehér a szőrük, sőt szintelen szemük szivárványhártyája is. Ilyen állatok szervezetük gyengeségét utódaikra is átörökítik. Sőt tapasztalati tény, hogy a bőrfesték hiánya az utódban még kifejezettebben tűnik elő, mint a szülőben. Kesely ló csikájának kesely foltjai mindig nagyobbak, mint az apáé, vagy anyáé.

A kérődzés a szálastakarmány elfogyasztása után kb. fél óra múlva veszi kezdetét. Ha erős munka megakabályozza az ökröt abban, hogy kérődzék, úgy ezen emésztési processzus eltolódik a munka utánra. Minthogy azonban a lenyelt falat a kérődzésig a bendőben vesztegel, ott pedig jelentékeny része értéktelen gazzakká erjed el, tulajdonképpen takarmányt kimélünk meg azzal, ha ökreinknek evés után 1½–2 órai pihenőt biztosítunk s csak azután fogjuk nehezebb igába. Ha a munka könnyű, úgy az ökör mozgás közben is tud kérődzeni.

Motloch, a kladrubi udvari ménes igazgatója csikókon, Wagner dr. pedig borjakon végeztek ezernél több mérést és a többet közt megállapították, hogy

- 1 életévében nő a csikó 40 cmt, a borju 30 cmt
- 2 életévében nő a csikó 15 cmt, a borju 10 cmt
- 3 életévében nő a csikó 7 cmt, a borju 6 cmt
- 4 életévében nő a csikó 1 cmt, a borju 1 cmt

Ezen számok támogatják ama régi, de sokszor figyelmen kívül hagyott tant, hogy az állatnak annál táplálódóbb és aránylag (testsúlyához viszonyítva) annál több takarmányra van szüksége, minél fiatalabb.

A bakteriumok, a növényvilágnak e parányi képviselői a szabad természetben tömegtelen mennyiségben élnek, de egyes fajaik az állati szervezetben találnak legbiztosabb melegágyat. Ezek nem ritkán halálos betegségek okozói, legtöbbször azonban közömbösek a szervezetre s csak akkor tudják gazdájukat megbetegíteni, ha szervezetének ellenállóképessége megcsökken. Így a lépfene, sertésvész, orbánc, influenza, tetanus stb. bakteriumait igen sok oly állatban megtaláljuk, melyek teljesen egészségesek, de meg-

betegedhetnek azonnal, mihelyt rossz lépéslás, meghülés stb. következtében szervezetük ellenállóképessége csökken s így a bakteriumok virulentiája relative nő. Sokszor fellép egy állományban bizonyos fertőző betegség anélkül, hogy a behurcolásnak lehetőségét el tudnók gondolni. Az előbbieket alapján már nem lesz nehézz megfejtetni a rejtélyt!

Az is gyakori dolog, hogy az ilyen »bacillus-hordozó«, de egészséges állatból a betegséget előidézni képes bakteriumok kijutnak s egy másik állatba jutva ezt már megbetegítik. Ebből a körülményből lehet magyarázatát adni oly eseteknek, mikor egy idegen farkából hozott, teljesen egészséges (de a betegség kórokait magában hordó) egyednek új otthonába való megérkezése után a kondában, nyájban stb. ragályos betegség lép fel. Minthogy ily esetekben nem a kültakarón vagy körmökön hozta magával a jövevény a bakteriumokat, hanem teste belsejében, itt a legalaposabb külső desinficiálás se segít, hanem csak — a tartós elkülönítés.

A nyilrothadás.

A modern közlekedési eszközök bevezetésével nemhogy vesztett volna a ló jelentőségéből, hanem annál nagyobb igényeket támasztunk iránta. De ezen igényeknek csak akkor tud eleget tenni az állat, ha mi azt kellő ápolásban és gondozásban részesítjük.

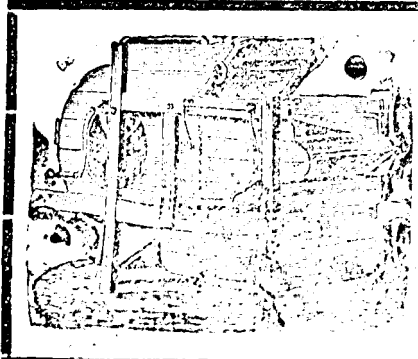
Egy oly betegségről kívánok szólni, mely a lovat szolgálattételre alkalmatlanná teszi, mely gyakran előfordul és kellő ápolás hiányában, hátrányos következményeket von maga után.

A nyilrothadás ismertető jele a szaru beteges állapota, melynél a nyil szakadozottnak néz ki és a nyilbarázdából egy szürkés, kellemetlen szagu folyadék szivárog ki. Emellett a szaru alp lágy és szivacsos.

A betegség majd egy, majd két, olykor mind a négy lábon egyszerre fordul elő. Gyakrabban láttam a hátsó lábakon.

A gazda rendszeren nem szokta e bajt figyelembe venni, azonban gyakran csökkönös és ezért nem szabad elhanyagolni, mert rendes kezelés hiányában szűk vagy szorult pata keletkezhetik.

A betegség oka vagy a hibás patkolás, vagy tisztatlanság. Patkolás útján keletkezhetik, ha a nyilból igen sokat vágunk le és a hordozó szélből igen sokat hagynak meg, végül ha a patkónak igen magas a sarka. Egyáltalában azon hibák

Ha ön meg akarja ismerni a legújabb
eredeti „KALMÁR” rostát

sziveskedjék áriegyzéket kérni amellyel több oldalú anyagi és technikai előnyöket fog biztosítani gazdasága részére.

KALMÁR ZS. és TÁRSA gépgyára Hódmezővásárhely

Vezérképviselő: A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége, Budapest. V., Váci-körút 32

elkövetése, melyek által a nyilat a földdel való érintkezésben meggátoljuk. Ha a nyil nem érintkezhetik a földdel, úgy elveszti ruganyosságát, nem tisztíthatja ki magát, rothadni kezd. Tisztatlanság útján pedig akkor keletkezik, ha az állatok sokáig trágyán és trágyalében állanak, emellett paláikat nem tisztogatják rendszeren.

A betegség kezelése a következő: minden esetben elsősorban gondoskodjunk a pata kellő megtisztításáról. Szigorúan kell ügyelni arra, hogy az istállóban mindig száraz és tiszta alom legyen. A nyil bázisába naponta friss vattát kell tenni, hogy ez a kiszivárgó nedvességet magába szívja. Hogy a pata tisztaságát megőrizzük, egy fadóhoz fedeléből kivágunk egy pata nagyságú és formájú darabot. Ezt egy papír doboz fedeléből kivágott 10 cm. magas párkánnyal körül szegezzük. Az így elkészült cipőt a fájós lábba húzzuk és zsákkal beborítva a lábhoz erősítjük.

Ha kényszerítve vagyunk az állatot sántán is befogni, úgy a patkó sarkait alacsonyra készíttetjük, vagy egészen elhagyjuk. A nyilat naponta tisztára mosuk, vastag terpentinnel bekenjük és a bekenet helyet meleg, de nem forró vassal simítjuk, míg a terpentin be nem szívódik.

Csökönys esetekben és ha a lovat kimélni akarjuk, akkor fűrösszük a patát naponta háromszor, 10 percig, vasvitriol oldatban (zöld kő). Vegyünk 50 gramm poralaku vasvitriolt, de csak gyógyszerházból, melyet 10 liter vízben oldjunk fel. A fürdő után a fájdalmas részeket kenjük be jódtincturával és a nyil repedéseibe szorjunk kevés tanoform port. Ezután a fent leírt facipőt felkötjük és az állatot kissé megjárattatjuk vagy száraz kifutóban szabadon hagyjuk, hogy a nyil zsugorodását meggátoljuk.

A tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a gyors összehúzó hatású anyagokkal való gyógyítási kísérletek rossz eredményekre vezettek.

Végül megemlítem, hogy ennél s különben más betegségnél is akadnak működvelő gyorsan gyógyító orvosok, kiknek beavatkozása, szakavatatlanok lévén, a betegség legrosszabb lefolyását vonja maga után.

Máté Sándor.

Levél.

Az alábbiakban közérdekből bátor vagyok egy reudkívül káros, azt lehet mondani az erdélyi részek újabb veszedelmét jelentő körülményre föl hívni a tek. Szerkesztőség szives figyelmét. Er-

dély nagyrésztében s különösen a Maros-Nyárad, Küküllő vidékén ijesztő nagy kiterjedésben pusztít a mételey kór. A juhok legnagyobb része elhullott, ami megmaradt az is gyenge, kérdés megmarad-e. Mételeyesek a sertések, saját szememmel győződtem meg erről, a koca meg maladzik, lézeng egy darab ideig, azután elpusztul, természetes a malacok is elhullanak.

Egyik tekintélyes marostordai nagybirtokosnál kiirtottak egy csikót, mely mételeyes volt, így valószínű a lovak nagy része is mételeyes. A vadászterületemen elejtett 100 drb. nyul csaknem mind mételeyes volt — így a megmaradtak is elpusztulnak.

Legnagyobb kár azonban a szarvasmarha állományban van, fiatal, öregtehén, tinó, ökör, — jászlon tartott vagy legelőn lévő — egyaránt mételeyes. Akik kimélték, nem igazták az őszön és télen marháikat és jól tartották, azoknak marad még marhájuk, a többinek már is elhullott állatállomány. Rossz, kilugozott volt a széna, kellő táperő nincsen benne, a gumós növények és kukoricza a sok eső miatt nem termelt már két éve; mihez foghat most a kis- és középbirtokos gazda? Kénytelen elköttyavetyélni a láb-jószágát, melyet spekulánsok és a mézárások egyrésze potoni áron, pl. 200 koronás jószágot 30–40 koronán vásárol össze. A hus árát azonban nem szállítják le. Szavatolás mellett akik tehenet, bórjut, ökröt adtak el, azoknak nyakán van a drágán kijáratott állatorvosi bizonyítvány elkészítve a visszavételre, ezt követi a perlés, végül jön a káros kiegyezés, ha ez nem sikerül: a dob, s ez elviszi azt is ami még megmaradt volna a gazdának pernélkül.

Beszéltem több állatorvossal, válaszuk az volt: ...sajnos, nem tudunk segíteni. Összekerestem állatgyógyászati szakkönyveimet ezekben Bornemissza Zoltán a jóltartást ajánlja ellenszerűl, Eisenmayer Sándor a messzes vizet, ujabban kísérleteznek több szerrel, azonban biztos gyógyszerrel beszélni még korai.

A német birodalom múlt évben 8 millió hétszáz ezer márkát adott ki állategészségügyi és állatnemesítési, fejlesztési kísérletekre. Ez intő példa lehetne mi nálunk is. Ráterelhetné az improduktív politikai harcokról a közérdeklődést ezekre a mélyen ható káros állapotokra. S az országos képviselők legalább ezen a téren fölemelhetnék szavukat választóik érdekében s oda kellene hatniok, hogy az állam vegye kezébe ezen sok millióra feltehető bajok sürgős orvoslását.

Amiként az ember gyógyászat terén

állandó a harc a pusztító betegségek ellen, úgy a gazdasági bajokkal foglalkozó kormány kötelessége kellene hogy legyen a legnagyobb áldozat árán is — megfigyeltetni a mételeyes vidékeket és megfigyelve a bajt — tanulmányoztatni kellene annak okát, megállapítani minden változást, kórtünetet, és ezeken okulva, a legmesszebb menő kísérletezést kellene az államnak beállítani. Mert lehetetlennek tartom, hogy ezen betegségnek is orvosságát meg ne lehetne találni. Ha ezen betegség elleni szer beválna, s az állam segélylyel beállítatnék, több haszon származnék ebből az államfőntartó gazdákra, mint hogy többet ne mondjak egy üteg ágyunak fölállításából.

Szép a sok védelmi kiadás, de a leszegényedett, elcsigázott, elkedvetlenedett népet késő lesz megvédeni, belétörődik az mindenbe, mert tudja, hogy a teljes anyagi kimerülés után rosszabb már úgy sem következhetik semmiféle imperium alatt.

Sok kisgazdát ismerek, akik azért mennek ki Oláhországba és Amerikába, mert juhait, szarvasmarháit, sertésait elhullottak s kis gazdaságát gyümölcsöztetni s a városokba való csoportosulás által igen sok helyt beállott a munkáshiány s a községek elnéptelenedése. Ezen bajokat sem óriási hajók építésével, sem létszám fölemeléssel, sem karhatalommal reperálni nem lehet, — csakis igazi, alapos átnézése, megfigyelése a gazdasági bajoknak — ezek orvoslása állíthatja vissza a normális állapotokat a gazdasági téren.

Meg kell említenem, hogy igen sok helyen a kisegítő apró baromfiak is elhullottak. Adjuk a fentiekhez hozzá a két rossz termő esztendő, — vegyük figyelembe, hogy igen sok sok gazdának még tavaszi vetőmagja sem volt — tehát nem vethetett és nem fog arathatni. A főrekvő gazda kicsiből szorgalom, tudás, kitartás által teremthet sokat. Semmiből azonban csak a jó Isten tudott teremteni. Kicsinyes intézkedéssel segíteni itt nem lehet — bele kell nyulni vaskézzel — s ami a fő nagy áldozattal ezen bajok gyökereibe. Itt jön az amiért tulajdonkép az igen tisztelt Cimet közérdekű soraimmal felkeresem. Szerény véleményem szerint az Országos Gazdasági Egylet hivatalos arra, hogy a magyar kormánynak és az állatgyógyászati főiskoláknak figyelmét ezen bajok megfigyelésére és tanulmányozására felhívja. Mert minden utmutatás bármely téren, felsőbb tanulmányokról irt közlemények a gazdatársadalom javára csak akkor válhatnak be, ha az alapot elhez egy felsőbb egységes kezdeményezés képezi.

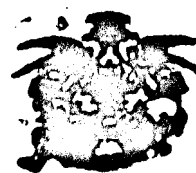
Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kszelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok. Fiu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utóda

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVARTT, Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefonszám 567.

Mátrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzta szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédli és futószőnyeg gyapjú és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli
főraktára.

A közigazgatás az alsóbb fokokon e részben tehetetlen. Közégeink egyrésze, sajnos, de tán nem született az erélyesek jegyében s nem ismeri a gazdasági viszonyokat. A gyenge, rossz utak miatt a nép nem képes a malomba járni, avagy ha tán valami eladója van, azt a piacra szállítani. Tény, hogy a kormány hozott áldozatot a rossz utak javítására, ez azonban sárba dobott pénz volt nagyrésztben. Általános véleményem, hogy beteg itt minden, ezért tettünk hívei az államosításnak, hisszük, hogy az örökös választási, pártoskodási handa-bandák megszűnnek, ha az állambatalom mérlegelni fogja, hogy ki milyen állásra való, kit hol kell alkalmazni, ki hol, mit fog jobban elvégezni a közjóért.

Tekintélyes nem gazdászok mondják, hogy a vizes terek lecsapolása, árvizek elterelése, hegyi patakok medrének befásítása, a legelőkön lévő pocsoltyák betömése, az árkok megtöltése hozzájárulna a mételykór csökkentéséhez.

Ezek keresztül vitelére azonban tetterős munkás emberek kellenek, olyanok akik a közigazgatási pályát átérzik és ott vannak a gyakorlati életben. Akik a szó szoros értelemben nem csak azért szolgálnak hogy megéljenek utána.

Marostordamegyében a Nyárádfolyó szabályozása, a káros magas gátak levágása, a vízmedrének kitisztítása évektől fogva huzódik a kisbirtokosok igen nagy kárára. Így van a Kisküküllő terével igen sok helyt és a Maros mellett sem mondhatnak egyebet.

Ezen s ehhez hasonló állapotok természetesen fészkei igen sok bajnak, állattenyésztésünk csak is akkor lendülhet föl, ha az intélző körök ezen téren lévő összes kapcsolt és kapcsolandó okokat tanulmányozva igyekeznek összhangba hozni a helyi viszonyok és gazdaközönség érdekeivel.

A székelykirendeltség elismerem sokat tett s tesz, ha azonban a politikai hatóság részéről kellő támogatást nem kap — az eredmény meddő.

A gazdasági felügyelő nem képes végezni azon sok teendőt, ami általa megoldásra vár, már azért sem, mert a sok utazás rendkívül leköti. Az életbe átvendő tudás gyakorlati érzékkel kell hogy párosuljon — eredményt csak így érhetünk. A fentieket személyes tapasztalataimból merítve tisztelettel kérem méltóztasson az igen tisztelt szerkesztőség a leírtakat tudomásul venni s oda hatni, hogy állami támogatás mellett ezen káros állapot legalább jövőre legyőzhető legyen.

Sántha Albert.

IRODALMI SZEMLE.

Könyvismertetés. Juhtenyésztés. Irta: dr. Kozák László. Budapest, 1914. Pallas Részvénytársaság nyomdája.

Gazdaközönségünk hosszú idő óta nélkülöz egy olyan szakmunkát, melyben a juhtenyésztésre vonatkozó összes tudnivalók feltalálhatók volnának. Ennélfogva igen sürgős kívánalomnak tett eleget szerző, midőn fenti könyvét — mely a juhtenyésztés minden ágát felöleli — megírta.

Tíz fejezetben ismerteti a mű a juhtenyésztésre vonatkozó összes tudnivalókat.

I-ső fejezet a juh természetrajzával foglalkozik, ismerteti a vadon élő juhot, az ezektől származott szelid juhot, a juhok természetét, szokásait, stb.

A II-ik fejezet tárgyalja a bonctani és élettani részt röviden, tömören, de semmit nem hagyva ki amire szükség van.

A III-ik fejezet ismerteti a juh külsejét, testalakulását, s a külső hibákat.

A IV-ik fejezet a gyapju ismertetésével foglalkozik részletesen és kimerítően, tárgyalván a bőr és a gyapju szövettani szerkezetét, a gyapju tulajdonságait, a mosást, nyirást és eladást.

Az V-ik fejezetben áttér szerző a fajták ismertetésére s e tekintetben az újabb és helyesebb beosztást követve, a fajtákat országrészek szerint ismerteti.

A VI-ik fejezet a tenyésztéstant öleli fel, tárgyalván a tenyésztési eljárásokat, az újabb chromosoma-elméletet, foglalkozik röviden a Mendel-féle szabállyal is és kimerítően ismerteti a tenyészállatok kiválasztását, az osztályozást, a párosítást, az elletést, felnevelést, stb. szóval mindazt, ami a tenyésztés körébe tartozik.

A VII-ik fejezet a juhok takarmányozásáról szól, ismertelve a juhok fenntartó, hizlaló takarmányozását, az új Kellner-féle elmélet szerint, a bányahizlalást, s legeltetést stb.

A VIII-ik fejezet röviden ismerteti a juhállományokat s azok berendezését.

A IX-ik fejezetben 39 gyakoribb juhbetegség tüneteit, okait, orvoslását és a betegségek ellen való védekezéseket ismerteti.

Végre a X-ik fejezet Magyarország 513 nevezetesebb juhászatát sorolja elő, felemlítve mindegyiknél a tenyésztett juhajtákat is.

A nagy szorgalommal és sok igyekezettel megírt könyvnek legnagyobb hasznát vehetik elsősorban a juhtenyésztő gazdák, mert felöleli ez a könyv a juhtenyésztésbe vágó összes kérdéseket; de tanulságos voltánál fogva haszonnal lapozgathatja azt még a laikus is, még inkább a gazdák s a tanuló ifjuság.

A könyv irálya világos, folyékony s így nemcsak tanul, de olvasása is élvezetet nyújt annál is inkább, mivel a nagy betűkkel történt szép, tiszta nyomás folytán, olvasása nem rontja a szemet.

A könyv értékét nagyban emelik a számos jól sikerült ábrák s a számos fajtakép mellékletek.

Igen hasznos és értékes munka ez, melyért csak teljes elismerés illetheti a szerzőt.

A könyv szerző tulajdona. Ára első tekintetre magasnak tűnik fel, de tekintve a könyv terjedelmét — 308 oldal — a szép műmellékleteket és ábrákat, a mai nyomdai viszonyokhoz s árakhoz mérten nem drága.

Ára füzve 12 korona, kötve 14 kor. Megrendelhető a szerzőnél Keszthely, gazdasági akadémia, vagy bármely könyvkereskedőnél.

Az istállótrágya kezelése, tekintettel annak üzemi jelentőségére. Irta: Schrecker János. Kapható a »Patria r.-l.« gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. Ára 5 korona.

Hogy mily fontos kérdése a mezőgazdasági üzemnek az istállótrágya helyes kezelése, megóvása, azt minden gazda legalább »elméletben« tudja. Hogy gyakorlatban miképpen lehet ezen nagyjelentőségű kérdést megoldani, arról szól nagy részletességgel ezen könyv.

Az istállótrágya helyes kezeléséről való fogalmak az utóbbi évtizedben gyökeres átalakuláson mentek át, úgy hogy mindenki, aki a gazdasági tudomány ezen ágát az utóbbi években figyelemmel nem kísérte, sok újat találhat Schrecker könyvében.

Részletesen szól szerző a trágya istállóban való kezeléséről, a tözeges trágyakezelésről és a legmodernebb kezelési rendszerről, a trágya és huzlyé külön való eltartásáról: a huzlyé-kezelésről.

A kezelés költségeire nézve trágyatelepek, gyűjtőtartányok építésére részletes terveket és költségvetéseket talál az olvasó.

Emellett szerző érthető, könnyű formában adja magyarázatát a trágya értékének, hatásának és értékének.

Bebizonyítja végül, hogy mily óriási fontossággal bír a gazdára az, hogy az istállótrágyájának megóvására kellő gondot fordítson és hogy mily kitűnő rentabilitással bír mindazon befektetés, amelyet a trágya helyes megóvása szükségessé tesz.

EGYLETI ÉLET.

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyi Jellegű Magyarfajta Szarvasmarhát Tenyésztők Egyesülete alapszabályszerű rendes közgyűlését Kolozsvárt, 1914. évi május hó 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor fogja megtartani az E. G. E. székházának üléstermében (Attila-utca 10.), amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgató-választmány jelentése az egyesület 1913. évi működéséről.
3. Pénztárosi jelentés, az egyesület 1913. évi működéséről.
4. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
5. Az 1914. évi költségelirányzat megállapítása.
6. Az elnökség és választmány megválasztása.

Hofherr—Schrantz és Clayton—Shuttleworth Részvénytársaság gépgyár

3023

Erdélyrészi képvisellete, állandó nagy raktára

Babos és Társai vasnagyszerkedésében Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 21.

7. A választmány által eselleg átteendő ügyek.

Kolozsvárt, 1914. április hó 8-án.

Báró Jósika Gábor,
egyleti elnök.

Megjegyzés. Az alapszabályok 8. §-ának 4. pontja értelmében ezen közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül dönt a kitűzött tárgyak felett.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A szeszdóról szóló 1908: XXVIII.

L-c. 88. §-a értelmében a mezőgazdasági és ipari szeszfőzdektől évente elvont kontingensért nyújtandó kártalanításra csak azon szeszfőzdek tarthatnak igényt, melyek a szeszfőzdekből kikerülő moslékot vagy maguk használják fel, vagy pedig hazai gazdaságoknak adják el.

A törvény ezen rendelkezése alapján beérkezett jelentések szerint a folyó évi április hó 1-től május hó 31-ig terjedő időszakban Neumann testvérek aradi cégnél 12.000 q; a Gschwindt-féle szeszélesztő, likőr és rumgyár részvénytársaság budapesti cégnél 500 q. Hirsch Ödön kolozsvári cégnél (Magyar-utca 43.) 4000 q. és Mayer Miksa savski-marofi cégnél (Horvátország) 1000 q. szárított szeszmoslék kerül eladásra.

Felhívjuk ezúton is az ország gazdaközönségét, hogy amennyiben szeszmoslékra szüksége lenne, annak beszerzése végett forduljon közvetlenül fentnevezett szeszfőzdevállalkozókhoz.

Budapest, 1914. április 8.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Reich Albert

az E. G. E. tiszteletbeli tagja meghalt. Ez a néhány szó: egy szépen leélt, hosszú, munkás élet végét jelenti. Több mint egy félszázadnyi időt töltött Reich Albert a közélet mezején s ennyi idő alatt ember-társai közbecsülését és közszeretét érdemelte ki. Kérdemelte sokeredményű munkásságával és mindenképp való jó lelkiületével, nemes szívével. Ha mérleget csinálnánk a Reich Albert élete zártán, abból első sorban az tűnne ki, hogy ő az embertársainknak kijáró jósággal, megbízható baráti érzéssel és őszinte szeretettel — senkinek adós nem maradott. Derős jó kedély, együttérző nyílt szív és őszinte lélek — jellemezték őt. Eppen ezért a halálán érzett fájdalom mindnyájunknak, akik ismertük őt, akik barátai voltunk, szívét egyformán járja át és mindnyájan azt hisszük, hogy egy ilyen embert még oly nagy korban is igen nagyon korán veszítettünk el.

Reich Albert tősgyökeres erdélyi ember volt. Marosvásárhelyen született 1836-ban. 1857-ben már a kolozsvári orvossebészti tanfolyamon orvosi oklevelet szerzett. 1866-ban Budapesten állatorvosi diplomát is szerzett és ettől kezdve hazánk állategészségügyének szolgálatában sokéremű és nagy eredményekkel teljes munködést végzett, többszörös felső elismeréseket és kitüntetésekkel szerezve. 1890-ben állategészségügyi felügyelő lesz. 1883-ban az E. G. E. tiszteletbeli tagjává választja. Az Erdélyi Gazdának alapítása óta, 1869. évtől kezdve lelkes, buzgó és nagyra-becsült munkatársa volt. 1899-ben, negyven éves szolgálati jubileuma alkalmából, Öfelsége a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Elhunytáról a család és a magyar országos állatorvos egyesület a következő gyászjelentéseket adta ki:

»Özv. Reich Albertné szül. Hevesi Hevessy Izidora ugy a maga, mint a megboldogult első és második nejétől származó gyermekei: Irma, Albert, Dezső, Emil, Loránd, Attila és Margit, valamint összes rokonsága nevében szomorodott szívvvel jelenti, hogy a legjobb férj, szerető lapa, nagyapa, testvér és sógor Magister Reich Albert, a Ferencz József-rend lovagja, nyug. m. kir. állategészségügyi felügyelő, Kolozsvár sz. kir. város Közvágóhid igazgatója, az O. M. Á. E. erdélyrészi osztályának elnöke stb. folyó hó 20-án reggel 3 órakor 78 éves korában Vajszkán, Bácsbodrog vármegyében váratlanul elhunyt. Drága halottunk Kolozsvárra szállították, ahol folyó hó 24-én délután 4 órakor fog a köztemető halottas kápolnájából örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig folyó hó 25-én délelőtt 10 órakor fog a főtéri róm. kath. templomban az Egék Urának bemutatni. Kolozsvár, 1914 április hó 20-án. Nyugodjék csendesen! Özv. Beregszászi Józsefné szül. Reich Laura, Reich Kálmán, Wohlmann Gyuláné, szül. Reich Etelka, Szatmáriné szül. Reich Nina, mint testvérei. Schmer Sándor dr. mint unokája.«

»A Magyar Országos Állatorvos Egyesület erdélyrészi osztálya fájdalommal tudatja, hogy szeretett elnöke Reich Albert ur a Ferencz József-rend lovagja, ny. m. kir. állategészségügyi felügyelő, a kolozsvári Közvágóhid igazgatója stb. a folyó hó 20-án reggel 3 órakor Bácsbodrog vármegyében, Vajszkán, 78 éves korában elhunyt. A boldogult hült tetemét folyó hó 24-én délután 4 órakor a kolozsvári köztemető kápolnájából fogjuk, ugyanezen temetőben levő családi sírboltban, örök nyugalomra helyezni. Kolozsvár, 1914 április hó 23-án. Emlékét kegyelettel őrizzük!«

Temetésén az E. G. E.-et számos egyeleti tag képviselte, az Orsz. Állatorvosi Egyesület nevében pedig Jakab László állategészségügyi felügyelő bucsuztatta el Reich Albertet megható szép beszéddel.

Az igazak alma boldog!
Nyugodjék békeségben!

— **Rucska Lajos** E. G. E. alapító tag április 14-én meghalt. Elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki:

»Özv. mosóczi Rucska Lajosné szül. Kiss Zsuzsanna, ugy a maga, mint gyermekei: Lajos, Miklós, Jenő és az összes rokonság nevében is fájdalomtól sujtott szívvvel tudatja, hogy a felejtethellen férj, gondos édes apa és rokon mosóczi Rucska Lajos földbirtokos, városi törvényhatósági bizottsági tag életének 60-ik évében, folyó évi április hó 14-én dél-előtt 9 órakor, hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult földi részei folyó hó 16-án délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint Deák Ferenc-utca 9. sz. házából a helybeli köztemetőben levő családi sírba örök nyugalomra helyeztetni.«

Béke poraira!

— **Cserhádi Sándor emlékének megörökítése.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által Cserhádi Sándor emlékének megörökítésére kiküldött bizottság Desseffy Aurél gróf elnöklésével ülést tartott a Köztelken. A bizottság Buday Barna előterjesztése alapján megállapította a Cserhádi-érem tervezetét. Az első érem már az idén kiosztásra kerül. Ezután behatóan foglalkozott a bizottság a Cserhádi-szobor leleplező ünnepének kérdésével és a magyaróvári gazdasági akadémia parkjában felállítandó szobor leleplezésének idejét június 20-ára tűzte ki.

— **A temesvári gazdanap.** A Magyar Gazdaszövetség Temesvárott június 17-én tartandó nagy közgyűlésének előkészítése ügyében, — mint a Bud. Lev. nek Temesvárról jelentik — Geml József kir. tanácsos, polgármesterhelyettes elnöklésével értekezletet tartottak. Az értekezleten Meskó Pál, a Magyar Gazdaszövetség titkára ismertette, hogy a gazdagylés milyen óriási részvétel mellett szokott lefolyni s bejelentette, hogy a gyűlésen közel tizezer gazda fog megjelenni. A gyűlés színhelyéül a Ferencz József ligetet jelölték ki, hol egy hatalmas sátor állítanak fel a gazdák befogadására. A gazdagyléssel kapcsolatban mezőgazdasági gépés borkiállítást is rendez a helyi érdekelt-ség, a városi idegenforgalmi iroda pedig társas kirándulást vezet az Aldunára. Az értekezlet helyeslően vette végül tudomásul Bellai József városi tanácsos jelentését, melyben a gyűlés sikere érdekében tett apróbb intézkedésekről számolt be.

— **Az V. borászati kongresszus előkészületei** serényen folynak. Az összejövetel iránt országszerte igen nagy az érdeklődés és a legtöbb gazdatársadalmi szervezeti részt kér az országos tanácskozás előkészítő munkájából. A kongresszusi előadások tervezetét már csaknem teljesen összeállították. Eppen ezért, ha valaki még bizonyos fontos ügyet tárgyalgatni kíván a kongresszuson, azt mielőbb jelentse be az előkészítő bizottság-

ADRIA BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Vezérigazgató: Rácz-almási Prigyesay Adolf m. kir. udv. tanácsos.
Igazgatósági elnök: Báró Láng Lajos, valós. belső titkos tanácsos.

Vagyonbiztonsági tőkéje 180 millió kor.

E társulat, amely 74 éves fennállása óta 650 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételke mellett: tűz- és robbanási, betörésos lopás, baleseti, valamint jégokozta károk ellen, továbbá: az emberek életére, halál, elérési valamint kiházasítási esetekre és magas kamatozássu életjáradékokra.

Erdélyrészi vezérképviselőség Kolozsvárt:

Gr. Bothlen Pál igazgató, választm. tag. Bács-Kulai Szekula Ákos vezérfelügyelő.

nak (Budapest, Üllői-ut 25., II.); hogy az a részletes tárgysorozat összeállításánál erre is figyelemmel lehessen. A kongresszus tagjai úgy a tanácskozásra való följövetel, mint a lakóhelyükre való visszautazás megkönnyítése céljából kedvezményes vasuti jegy váltására jogosító igazolást kapnak. Bővebb felvilágosítást a kongresszusi iroda ad.

— **Gazdasági tanulmányut Franciaországba.** Felette tanulságosnak és érdekesnek ígérkező tanulmányutat rendez az idén az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Svájcön keresztül Közép- és Észak-Franciaországba. A tanulmányuton résztvevő társaságot Miklós Ödön államtitkár vezeti és az O. M. G. E. részéről Mutschenbacher Emil dr. titkár készíti elő a tanulmányutat Masage Maurice-szel a francia földművelésügyi miniszterium egyik osztályfőnökével karöltve. A tanulmányut részvételi költsége személyenként előreláthatóan 900—1000 korona lesz s mivel a 8—10 napos kiránduláson csak 50—60 személy vehet részt, előzetes bejelentéseket már most elfogad az O. M. G. E. (IX. Köztelek-utca 8.) titkári hivatala.

A Dr. Borovszky-féle szagosított

BOROLIN

a világ legjobb és leghatásosabb házi-szere. A Borolin a fájdalmakat azonnal megszünteti.

Megrendelhető a Borolingyárban
Budapest, II., Margitrapart 45. sz.
Próbaüveg 50 fillér.

2762

— **A fogyasztási szövetkezetek fejlődése.** A mostoha viszonyok dacára a fogyasztási szövetkezetek legnagyobb magyar központjának, a »Hangyának« forgalma állandóan emelkedik. A múlt hónapban a forgalom kitett 2,704.294 korona 78 fillért, ami a múlt évi 2,284.177 korona 53 fillér forgalommal szemben 420.117 korona 25 fillér emelkedést jelent. Az első három havi forgalom volt 7,326.639 korona 83 fillér, míg a múlt év ugyanezen időszakában 6,445.139 korona 26 fillér. A forgalom emelkedés tehát az esztendő első negyedében 881.500 korona 57 fillért tett ki. A szövetkezetek száma március 31-én 1259 volt.

— **Munkásnő-otthonok a selyemfonógyárak mellett.** A tolnai és győri selyemfonódák mellett a földművelésügyi miniszter munkásnő-otthonokat építtetett. Ezen otthonokkal úgy a munkásnők javára, mint a gyár üzemének akadálytalan menetelére olyan kedvező tapasztalatokat szereztek, hogy a földművelésügyi kormány az összes selyemfonógyárak mellett munkásnő-otthonok építését határozta el. Felépült Lugoson a munkásnő-otthon és még az idén a komáromi és ujvidéki selyemfonók mellett is munkásnő-otthonok épülnek. A múlt évben egyébként a selyemtenyésztést rendkívül akadályozta az eperfa első rügyeinek elfagyása és a hiányos lombképződés. Ennek következtében a termelés is lényegesen megakadt

s az előző évek hárommillió koronát meghaladó jövedelme lepadt egymilliókét-százezer koronára. A folyó évben fokozottabb kedv mutatkozik a termelés iránt. Az eperfák idejében lombosodnak és a petekiosztás erősen folyamatban van. Tavaly átlagosan egy termelő 41 korona 90 fillért keresett. Természetesen azonban voltak termelők, akiknek keresete az ezer koronát is meghaladta. Az országos selyemtenyésztési felügyelőség működése óta kevés híján 100 millió koronát fizetett ki a termelőknek és a selyemfonó iparral foglalkozóknak.

— **Gazdatisztek gyűlése.** Vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Orsz. Egyesülete. A közgyűlést gróf Széchenyi Emil akadályoztatása folytán Nick Ede udvari tanácsos, kor. urad. ny. jószágigazgató, alelnök vezette, akinek a tagokat melegen köszöntő elnöki megnyitója után Fabricius Endre ügyvezető titkár számolt be kimerítően az egyesület múlt évi munkásságáról. A jelentés különösen hosszabb részt szentel a legközelebb megvalósuló Bujanovics Sándor internátusnak, amely a gazdatiszti gyermekek nevelését, főiskolai kiképezését lesz hivatva elősegíteni. Az internátus létesítéséhez szükséges tőke jórésztben együtt van s az építkezéshez legközelebb hozzáfognak. Az egyesület közhasznú munkásságáról hűen beszámoló jelentést a közgyűlés élénk tetszéssel fogadta s egyhangulag jóváhagyta. Ezután következtek a számadások. Az egyesület bevételei a számvizsgáló bizottság jelentése szerint teljesen fedezik a kiadásokat, a vagyoni helyzet minden tekintetben kielégítő, az egyesület tiszta vagyona meghaladja a 130.000 koronát. A számadásokat Jeszenszky Pál, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének vezérigazgatója felszólalása után egyhangulag jóváhagyták. Ezután következtek a választások. Az alapszabályok szerint kilépő 70 választmányi tagot újból megválasztották. Új választmányi tag lett Fabricius Endre ügyvezető-titkár. A közgyűlés végeztével Hoffer Sándor tartott élénk figyelemmel hallgatott előadást a »Mezőgazdaság és kereskedelem« címen, amelyben a gazdákat érdeklő tőzsdei szokványokat ismertette s a külföldi vetőmagvak behozatalának ellensúlyozását a vetőmagtermelés felkarolását ajánlotta a gazdatisztek figyelmébe.

Ezután a Mezőgazdasággal és Erdészettel foglalkozók Nyugdíjintézete tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyen Jeszenszky Pál ügyvezető-igazgató terjesztette elő a zárszámadásokat. A felmentvény megadása után a nyugdíjintézet igazgatósági és felügyelő bizottsági tagjait választották meg. A nyugdíjintézet vagyona ma több mint egy millió korona.

— **Keresik a magyar mézet.** A magyar méhtermények, amilyenek a méz és viasz, kivitele szempontjából, igen hasznos eredménnyel kecsegtet már jelenleg is a Pozsonyban július 25—30. napjain rendezendő nemzetközi méhészeti vándorgyűlés és kiállítás. A vándorgyűlés befejeztével a külföldi mézkereskedők személyesen beutazzák Magyarország fon-

tosabb méztermelő vidékeit, hogy a termelőkkel közvetlen állandó összeköttetésbe léphessenek. A pozsonyi kiállításra tömegesen érkeznek bejelentések s igen nagy az érdeklődés úgy Németországban, mint Ausztriában a kiállítással kapcsolatos vándorgyűlés iránt.

— Agrogeológiai felvételek Erdélyben.

A m. kir. földtani intézet agrogeológus tagjai ez év nyarán Erdély átnézetes talaj térképének elkészítését tűzték ki feladatukká. Ez a felvétel elsősorban tudományos érdeket szolgál, célja Erdély talajai keletkezésének, kémiai és fizikai sajátosságainak pontos megállapítása; a felvételeknek azonban nagy gyakorlati fontossága van, mert arra a sok kérdésre, melylyel a mezőgazda, az erdész, a szőlész, a kül-urmérnök lépten-nyomon találkozhatnak, tehát a talajművelési, javítási, növénytermelési kérdésekre csak egy tudományos alapon készült agrogeológiai felvétel képes feleletet adni. Ezzel a munkával a m. kir. földművelésügyi miniszter ur Timkó Imre m. kir. főgeológust és dr. Ballenegger Róbert m. kir. geológust bízta meg, akik a Mezőség és a Székelyföld talajvizsgálati kutatását és bejárását a napokban már megkezdték és ez év őszéig folytatni fogják.

— **A tejsiacról.** Husvét után a kereslet hirtelen mecsökkent és noha a husvétünnepre visszatartott tej a magyarországi vajtermelésben csökkenést idézett elő és nagyon kevés vajat és egyéb tejterméket küldtek be a központi tejcsarnokba, mégis elég bőven volt minden cikkből. Egyrészt a kereslet is lényegesen mecsappant, másrészt meg a nagy tömegben behozott dánvaj is pótolja a hiányt. A legfinomabb dánvaj Budapestre szállítva métermázsánként 305 korona. S ilyen körülmények között nem lehet csudálni, ha a magyarországi vajtermékeket teljesen elhanyagolják. Tej, túró, valamint sajt iránt szintén lanyhább a kereslet. Az árak azonban változatlanok maradtak. Csak a vaj ára hanyatlott lényegesen. Az árak: kifogástalan friss teavaj 280—300, másodrendű vaj 180—200, juhsajt 160—180. Liptői túró 160—180 és tehéntúró 30—35 korona métermázsánként. Teljes tej nagyban való árusításnál 28, kicsiben való eladásnál pedig 30—32 korona száz literenként.

— **Ragadós állatbetegségek.** A földművelésügyi miniszteriumhoz érkezett jelentések szerint csökkent a múlt hét folyamán a lépfenével fertőzött községek száma 114-ről 100-ra, a veszettséggel fertőzöttek 264-ről 245-re, a szájs- és körömfájással fertőzöttek 230-ról 224-re, a juhhimlővel fertőzöttek 13-ról 11-re és a sertésvésszel fertőzöttek 301-ről 297-re. Emelkedett ezzel szemben a lakonykórral fertőzött községek száma 52-ről 55-re, az ivarszervi hólyagos kiütéssel fertőzöttek 78-ról 83-ra, a rüh-kórral fertőzöttek 558-ról 562-re és a sertésorbáncal fertőzöttek 67-ről 72-re. Bivalyvésszel a múlt héten is 2 község volt fertőzve.

— **Méhész kereslet.** A kereskedelmi múzeum teheráni levelezője felhívja a méhészek figyelmét arra, hogy egy nagy tőkével rendelkező angol üzletember, ki-

nek szerződése van az orosz kormánnyal óriási mennyiségű méhviasz szállítására, versenyképes árak esetén hajlandó volna szükségletét Magyarországon is fedezni. Az érdeklődő méhészek forduljanak a m. kir. kereskedelmi muzeum (Budapest, V. Akadémia-utca 3.) titkárságához.

— A tilos eredei legeltetés alkalmával okozott kár a belügyminiszter határozata szerint, a terhelt felmentése esetén is megállapítandó az 1879. évi XXXI. t.-c. 103. §-a alapján, amíg az eljárási költség a Rbsz. 214. §-a, illetve a R. U. 74. §-a alapján a hatóság pénztára terhére esik.

— **Mellékletünk.** A Műszaki Kereskedelmi Társaságnak lapunk mai számához mellékelt kivonatos árjegyzékét olvasóink legjobb figyelmébe ajánljuk. Sok praktikus és olcsó új háztartási cikket ismerünk meg abból, amit ma már egy háztartás sem nélkülözhet.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
TOKAJI LÁSZLÓ

A LAP AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

Intézői állást keres

nagyobb erdélyi uradalomban egy somogy megyei belterjes nagy uradalom okleveles intézője. Kolozsmegyei születésű, keresztény vallású, nős, beszél magyarul, németül, románul, jelenleg 33 éves, 9 évi gyakorlattal. Kiválóan jártas szőlő- és borkelésben, (felsőbb szőlészeti tanfolyamot is végezte,) tehenészet, hizlalás, gőzekemivelés, gépek kezelése, szeszgyár és malom ellenőrzésben, számadások vezetésében, üzletek kötésében stb. Állását az ősz folyamán foglalhatja el. Személyes bemutatkozásra bármikor elmegy. Állását az uradalom bérbeadása miatt óhajtja megváltoztatni.

Megkereséseket a kiadóhivatal továbbít „Belterjes gazdálkodás” jellegével.

3099

Eladó:

egy Höcker-féle félstabil jókarban levő 10 lóerejű gőzgép; továbbá egy nagy államvasuti 6-os nehéz

cséplőgarnitúra

lóherfejtő és Ásványi-féle szártépővel, valamint 1 drb lincolnschirei 3 éves kan és 1 drb koca, mindkettő tenyésztésre alkalmas.

Értekezhetni:

3-94

Papp Kálmán nagybirtokosnál Somogyom (K.-Küküllőm.)

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET NYUJT.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG ELFOGAD

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

Ágybavizelés
Rögtöni megszüntetési Kort és nemet közölni. Felvilágosítás ingyen. Gg. Pfaller Nürnberg s. 376 (Bay.)

BESSEMER-FESTÉK
Védjegy üllő

Viharálló, rozsdavédő,

legjobb mindennemű vasszerkezetek mázolására! Különösen ajánlható:

Hidak, vas- és bádógtetők, vasgerendák, oszlopok, gazometerek, kandeláberek

vasrácsok, vasajtók mázolására.

Minium-alapozás nem szükséges.

Mintamázolattal, prospektussal, szinkartyávva szívesen szolgálnak egyedüli gyárosai:

Lutz Ede és Társa

2767 III.

festékgyára

BUDAPEST, VII. ker.,

Ornagy-utca 4. szám.

Orpington fajtyukok.
A kolozsvári állatkiállításon első díjjal díjazott

Orpington-törzstyukok eladók.
Erzsébet-út 13. szám.

Olcsón eladó
szép, egyenes fekvésű, bekerített közel 700 □-öl területű üres

HÁZHELY Kolozsvár város legszebb részében,
mindenhez közel, egészséges, jó levegőjű olyan helyen, ahol a telek-érték évente 20%-al emelkedik. Nagyuri családi ház, vagy bérpalota építésére kiválóan alkalmas. Csupán biztos és jól gyümölcsöző tőkeelhelyezésre is jó alkalom. Érdeklődőknek eladó címét megmondja levélileg, szóval, vagy telefonon (158. szám) is: a kiadóhivatal.

3034

Szuperfoszfátot
és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a

2769

Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet
Budapest, V. kerület, Fűrdő-utca 8-ik szám.

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő

BUDAPEST

Telefon 25-33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25-33

3278

VII. Gizella-ut 15.

(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban.

Alakult 1900-ban.

Vezérképviselő: Kolozsvár, Deák Ferencz-u. 35.

Biztosításokat elfogad tűz és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére a legkülönbözőbb módokat szerint, előnyös feltételek mellett.
Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek.

A lefolyt 12 év alatt a tagok hátszer részesültek az üzletfeleslegből, közgyűlési határozat értelmében díjvisszatérítésben.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül az igazgatósághoz, vagy az ország minden egyes helyén működő képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alapítványok kormány hozzájárulásával	2,527.980.-	K
Tartalékok	3,367.608.-	
Biztosított tagjainak fennállása óta fizetett tőkékben	10,749.000.-	
jégkárakban	5,042.000.-	
Biztosított érték (tűzben 1912. évben)	380.000.000.-	
jégben 1912. évben	63.000.000.-	
Életbiztosítási állomány	15,240.000.-	

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a

GONDVISELÉS Országos Központi Segélyező Társulat
utján 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetői segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhető, leánykikeresítés (önállóítási) segélybiztosítások eszközöltek. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden községben önálló helyi csoportok szervezhetők jókonnyecélú működésükkel. Tájékoztatót késséggel küld bárminek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz.

30'8

Dr. Gr. Teleki Domokos ur uzdi-szentpéteri gazdaságában több különböző koru és nemü

muraközi ló eladó.

3101

993/1914.

Tüzifaeladási hirdetmény.

A fogarasi m. kir. ménesbirtok lupsai erdejében levő tölgyállomáynak kitermelése után származott:

10.000 (tízezer) m³ elegyes dorong- és hasábfa

a fogarasi ménesbirtok igazgatóságának hivatalos helyiségében 1914. évi május 14-én délelőtt 11 órakor taftandó nyilvános versenytárgyaláson zárt írásbeli ajánlatok útján eladásra kerül.

A részletes eladási feltételek a m. kir. földmivelésügyi minisztérium X. főosztályában, valamint a fogarasi ménesbirtok igazgatóságánál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők, vagy pedig azokat a ménesbirtok igazgatósága az érdeklődőknek kívánatra megküldi.

Azok számára, akik az eladó tűzifát megtekinteni óhajtják, a ménesbirtok igazgatósága a homoród-kőhalomi, sárkányi vagy fogarasi vasutállomásra fogatot rendel ki. — Fogaras, 1914. április 19-én.

A fogarasi m. kir. ménesbirtok igazgatósága.

3102

Zsákot, Zsineget,

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a

32 év óta legmegbízhatóbbnak elismert FISCHER-féle zsák- és ponyvagárban Budapest, V., Nádor-utca 31-33. szám.

Kévekötelek, PONYVAKÖLCSÖNZŐ-intézet. Kérjen ajánlatot!

2280

Eladó földbirtokokat keresünk!

Részletes ajánlatok az **ERDÉLYI GAZDA TÁRSASÁG** címére Kolozsvártt, Attila-utca 10. sz. alá intézendők. 3089

MATUTSEK JÓZSEF
KOLOZSVÁR, SZENTEGYHÁZ-UTCZA 3. SZ.

Főlhívja a n. é. közönség figyelmét előnyösen ismert, elsőrangu műhelyében legjobb anyagból és legújabb divatszerint készült közkedveltségű **férfi és női cipőraktárára**

2019
Megrendelés után készít amerikai és francia, vagy bármily tetszés szerinti faconu cipőket, a legkényesebb igényeknek is megfelelő kivitelben. — Vidéki megrendelések pontosan és gyors kivitelben mérték után, de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével eszközölte nek. — Kiváló tisztelettel: Matutsek József.

2508. szám.

Értesítés

a tüzelőanyag bérleti szállítására a következő állomásokban:

Nagyszeben	beszállított katonaság részére 1914 november 1-től 1915 okt. 31-ig. Az ajánlati tárgyalások.	a cs. és kir. 12. hadtest hadbiztosságánál.	Nagyszebenben	1914. május hó	15-én
Fogarás					
Orlát					
Székelyudvarhely					
Medgyes					
Nagydisznód					
Szászváros	a cs. és kir. katonai élelmezési fiókraktárnál	Brassóban	12-én		
Szászsebes					
Brassó					
Höltövény					
Feketehalom	a cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál	Kolozsvárt	11-én		
Keresztényfalva					
Vidombák					
Barczarozsnyó					
Kolozsvár					
Marosvásárhely (satorláberről)					
Beszterce					
Abrudbánya					
Erzsébetváros					

megtartatnak.

E tárgyalásokra érvényes feltételek a cs. és kir. katonai élelmezési raktárknál Nagyszebenben, Kolozsvártt és a fiókraktáránál Gyulafehérvár és Brassóban betekinthező hirdetményekben és feltételi füzetekben — mely utóbbiak ingyen kaphatók — foglaltatnak. Nagyszeben, 1914. április hó 25-én.

3105

Cs. és kir. 12. hadtest hadbiztossága.

Eladó **éves borjúkat, ökörstinókat, igás-ökröket és 4-6 éves szép bival-ökröket keresünk megvételre.**

Szives ajánlatokat (legalább 8—12 párt kitevő mennyiségről) Kérünk:

az

Erdélyi Gazda Társaság

Kolozsvár cimen — küldeni.

3085

Az

ERDELYI GAZDA

kiadóhivatalánál megrendelhető könyvek:

ELADÓ ORSZÁG.

Irtá:

Tokaji László
E. G. E. titkár

Ára: 3 korona.

A 254 oldalra terjedő nagy birtokpolitikai és birtokforgalmi statisztikai mű tartalmazza az utóbbi tíz év alatti összes erdélyrészi földbirtok-forgalom részletes adatait.

A könyv tartalom-jegyzéke:

Eladó ország. (Bevezetés.) Adataink eredményei. A birtokkapadás okai. Az állam feladatai. A társadalom szerepe és hivatása. Az 50 holdan felüli birtokok. Az 50 holdan aluli birtokok. Adataink eredete.

A könyv mindazok számára, akik az erdélyrészi magyarság helyzete és az erdélyrészi földbirtokpolitika kérdései iránt érdeklődnek — nélkülözhetetlen forrásmunka! —

A FALUSI NÉP GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS NEMZETI IRÁNYBAN VALÓ VEZETÉSE.

Irták:

Tokaji László, Dr. Konrádi Dániel,
Jászberényi András, Dr. Szász Albert
Dr. Seyfried Károly, Dr. Cséner Lajos.

Ára: 1 korona.

A 132 oldalra terjedő könyv az Erd. Gazd. Egylet múlt évi szociális kurzusának előadásait tartalmazza a következő fejezetek alatt: A falusi intelligencia szerepe a nép nemzeti és gazdasági vezetése tekintetében. A mezőgazdasági üzleti érzék és tudás fejlesztéséről. A szövetkezetek. Egészségügyi dolgokról. A kisgazdák peren kívüli jogvédelméről. A gazdakörökről.

— Azok, akik a magyar nép vezetésének nemes missziójára vállalkoztak, e könyvben mindenre kiterjedő, alapos és részletes utmutatást találnak. —

ROMÁNIA MEZŐGAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS VISZONYAI.

Irtá: **Barabás Endre.**

Ára: 1 korona.

A könyv 128 oldalon a következő főbb címeket tartalmazza: A romániai állapotok hatása hazánkra. Románia mezőgazdasága. A román falu. Romániai agrár-reformok. Törvény a mezőgazdasági pénzügyekről. Földművelő szövetkezetek. Az éhségek elleni intézkedések. A romániai népoktatás szociális irányai. A romániai tanítószociális munkája. — Stb. stb.

— Rendkívül tanulságos munka, melynek elolvasása után egészen más színben látjuk a román faj kulturáltságának fejlődését és mai fokát. —

Az erdélyi állattenyésztés fejlődése.

Irtá: **Jakab László.**

Ára: 1 korona.

A 190 oldalas könyv teljesen hű képet adja Erdély állattenyésztésének az utóbbi évtizedek alatt. A műben rendkívül sok eredeti felvételű tenyészállat-fotográfia is van. Állattenyésztők könyvtárából e könyvnek nem volna szabad hiányoznia.

Irtá: **Tokaji László.**

Földbirtokpolitikai tanulmány az erdélyrészi magyar szász és román erőviszonyokról.

AZ ERDÉLYRÉSZI FÖLDBIRTOKPOLITIKA FELADATAIRÓL.

Ára: 50 fillér.

GRÓF MIKÓ IMRE ÉS A MAGYAR FÖLD.

Ára: 50 fillér.

Irtá: **Tokaji László.**

Gróf Mikó Imrének, Erdély Széchenyijének jellemrajza kapcsolatban a forradalom utáni idők és földbirtokviszonyok ismertetésével.

ÚJ HONFOGLALÁS ERDÉLYBEN.

Irtá: **Tokaji László.**

Ára: 50 fillér.

Gyakorlati javaslatok az erdélyi magyar földbirtok megtartása céljából, különös tekintettel az erős magyarvidéki anyaországi nagybirtokok Erdélybe leendő áttelepítésének kérdésére.

Fenti könyvek, amíg a készlet tart, az árak előzetes beküldése mellett megrendelhetők az **ERDELYI GAZDA** kiadóhivatalánál, Attila-utca 10. sz. alatt. — A könyvek bérmentve küldetnek meg. *Mind a hét könyv, egyszerre megrendelve ó K-ért megküldelik.*

Fenti könyvek megrendelőinek, míg a készlet tart, kívánatra ingyen megküldi a kiadóhivatal még a következő füzeteket:

Gróf Bethlen István és Tokaji László előadónak az 1913 évi szeptember 7-iki kolozsvári országos földbirtokpolitikai nagygyűlésen megtartott előadásait és Tokaji Lászlónak „Földbirtokpolitikai teendők” címen, az E. M. K. E. 1914. jan. 11-én rendezett nagy értekezletén, tartott előadását. 3051

ERDELYI GAZDA TÁRSASÁG

K. K. T. BEJ. CÉG.

(TISZTÁN GAZDÁKBÓL ALAKULT VÁLLALAT!)

LEVÉLCIM:

ERDELYI GAZDA TÁRSASÁG
KOLOZSVÁRT, ATTILA-UTCA 10. SZ.

SÜRGÖNYCIM:

ERDELYI GAZDA

TELEFON 158.

Teljesen szakszerű vezetés mellett — külön é célra alkalmazott tisztviselői karral — kiválóan szolid elvek alapján foglalkozik a gazdaközönység minden produktumának értékesítésével és mindennemű szükségleteinek beszerzésével. —

Legelőnyösebb értékesítés céljából elfogad:

Termény, takarmány, bor stb. eladási megbízásokat.

Tenyész- és igásállatoknak eladásra való előjegyzését.

Birtok eladási, bérleti és jelzálog-szerzési megbízásokat.

Legelőnyösebb és legmegbízhatóbb beszerzési forrás:

Mindennemű fő- és mellékágazati mezőgazdasági gépek, felszerelések, eszközök, anyagok és műtrágyákra,

Háztartási gépek-, cikkek-, anyagok- és eszközökre. Mezőgazdasági háziipari készítmények,

Tenyész- és igásállatokkal illetőleg,
Ingatlanok- és bérleteknek megbízásból való vétele és szerzése.

Egyforma, alku nélkül nyújtandó magas kedvezmények minden gazdának!

3061

Eladó

32 drb egy éves
fehérszörű erdélyi
fajta

Ökör borju

Zöldi Dániel Me-
zőkapusi gazda-
ságában. . Posta
helyben. Vasut-
állomás Radnót.

x. y.

SZŐLŐSGAZDÁK!

Rendelék meg már most a
**peronospora permetező-
ket és permetező anyagot!**

3080

A legjobb és legolcsóbb permetező-
ket, kénporozókat, szénkénegezöket
és egyéb szőlő- és gyümölcsészeti
gépeket és felszereléseket szállít: Az

ERDÉLYI GAZDA TÁRSASÁG
Kolozsvárott, Attila-utca 10. szám alatt.

Dr. Gróf Teieki Domokos
úr öméltsága gernyeszegi
magyar erdélyi többszörö-
sen kiüntetett tenyészeté-
ből eladó 10 db részben idős,
részben fiatal borjas vagy ellős
tehén, 4 db hároméves üsző.
Megkeresés esetén készséggel
ad felvilágosítást: Gernyeszeg,
Marostordamegye, posta, vasut,
távirda, telefon állomás.

Az Intéző.

3103

Erdélyi Gazda Társaság

Kolozsvár, Attila-utca 10. szám. — Telefonszám 158.

Megbízásból eladásra ajánl:

Földbirtokokat: Megyében:

1.	900	kath. hold területű	Kolozs
2.	476	" " "	Szatmár
3.	43	" " "	Kolozs
4.	6000	" " "	Arad
5.	640	" " "	Nagyküküllő
6.	600	" " "	Tordaanyos
7.	900	" " "	Szatmár
8.	1600	" " "	Tordaanyos
9.	70	" " "	Szolnokdoboka
10.	350	" " "	Szolnokdoboka
11.	100	" " "	Kolozs
12.	23	" " "	Hunyad

Erdőbirtokokat:

1.	Erdélyben	10000	kath. hold területű erdő
2.	"	800	" " " "
3.	"	750	" " " "

Megbízásból keres megvétel
céljából azonnalra cca 400—
600 kat. holdas jó mezőségi.

vagy M.-Ludas—Maroscsapó
vonalon fekvő birtokot.

Bérbead:

2600	holdat	Kolozs megyében
1800	"	Kolozs megyében
1027	"	Szolnok-Doboka megyében
446	"	Kolozs megyében
600	"	Kisküküllő megyében és
130	"	Udvarhely megyében.

Száritott tengeri moslékot:

melyet úgy a tejelő, mint hizó és igás álla-
toknál a legjobb eredménnyel alkalmaznak.

Ezen kiváló takarmány nagy tápértéke
mellett, még a legolcsóbbnak is mondható.

Egy próba megrendeléssel bárki meggyő-
ződést szerezhet ezen takarmánycikk kiválóság-
járól. Megrendelhető már 2 métermázsától is

Állatokat u. m.:

200 darab racka bárány
800—1000 darab malac (3 hónapos) továbbá:

Lovak.

Fejős berni — simmentháli tehének.

Sertések: Jorkshyrei és berkshyrei tájfajta 1 b

Mezőgazdasági gépeket és eszkö-
zőket u. m.:

Fűkaszálók, szénagyűjtők, marok-
rakó és kéveköto aratógépek a köz-
ismert első minőségű Mc. Cormick gyártmá-
nyok, a legnagyobb engedményekkel!

Cséplőgép garniturák,

Trieurók,

Nyersolajmotorok,

Darálók,

Örlőmalmok,

Ekék,

Önítató berendezések és alkatrészek.

Kertészeti és gazdasági eszközök u. m.:
acélások, kapák, kerti ollók és kések, lónyíró-
gépek.

Műtrágyák.

Feltételek megtudhatók a fenti címen.

3098

ELFOGADOK:

nyári legeltetésre szarvasmarhákat
pásztorlással és sózással darabon-
kint borjuért 8 K, 2 éves borjuért
11 K, 3 éves növendékért 13 K,
idősebbért 15 K. Értekezni lehet:
Gróf Vigyázó Sándor ur Öméltsá-
gának gazd. intézőségével, Almás-
sztmihály, u. p. Hidalmás, Kolozsm.

3104

Az eredeti „Dr. Aschenbrandt“-féle bordói-por és rézkénpor

a legkitünőbb anyag a szőlőlevél-, illetve a
fürt peronosporája valamint a lisztharmat ellen.
Óvakodjunk az értéktelen utánzatoktól! Csakis
olyan csomagokat kell elfogadni, melyeken a
Dr. Aschenbrandt-féle név és védjegy ki van
téve. A bordói-por ára 100 kg-ként 62 K,
a rézkénpor ára 47 K. 50 kg.-nál kisebb
csomagokban 4 koronával drágább q.-ja.

Vezérképviselőt

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 29. szám.

Kapható minden „Hanga“ fogyasztási szövetkezetben
és a legtöbb vidéki fűszerkereskedőnél.

3091